

14 octombrie 2014

Buletin Legislativ

Energie și resurse naturale

Sumar:

1. Modificări aduse Legii energiei electrice și gazelor naturale
2. Modificări aduse Legii petrolului

Introducere

Legea nr. 127/2014 („Legea 127/2014”) pentru modificarea și completarea Legii energiei electrice și a gazelor naturale nr. 123/2012 („Legea energiei electrice și a gazelor naturale”) și a Legii petrolului nr. 238/2004 („Legea Petrolului”), a fost publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 720 din data de 1 octombrie 2014.

Principalul scop al Legii 127/2014 a fost transpunerea în legislația românească a principiului prevăzut în cel de-al Treilea Pachet Legislativ pentru Energie de separare a proprietății (în sectorul energiei electrice și gazelor naturale) între producere și furnizare, pe de-o parte, și transport, pe de altă parte. Cu toate acestea, au mai fost introduse diferite alte modificări, cele mai importante dintre acestea fiind prezentate pe scurt în cele ce urmează.

Modificări aduse Legii energiei electrice și gazelor naturale

Cele mai importante modificări cu impact asupra sectorului energiei electrice sunt următoarele:

1. Reglementarea separată a *trader*-ului față de *furnizor*

Legea 127/2014 introduce noțiunea de *trader de energie electrică*, care este persoana fizică sau juridică ce cumpără și vinde energie electrică exclusiv pe piața angro de energie electrică sau la import/export. Aceste activități pot fi desfășurate în baza unei

licențe speciale de trading emise de ANRE. Cu toate acestea, legea nu tratează situația entităților care au primit o licență de furnizare de energie electrică înainte de intrarea în vigoare a acesteia. În absența unor prevederi legale exprese în acest sens, considerăm că acestor entități ar trebui să li se permită să desfășoare în continuare activitățile de trading în baza licenței de furnizare, deoarece o interpretare diferită ar atrage aplicarea retroactivă a Legii 127/2014.

2. Noi proceduri de soluționare a plângerilor împotriva operatorului de transport și de sistem (OTS) și a operatorilor de distribuție (OD)

Legea extinde competențele ANRE la soluționarea tuturor cererilor împotriva OD și OTS în legătură cu obligațiile acestora, precum și a celor dintre OTS și proprietarul unei rețele de transport al energiei electrice. Aceste cereri vor fi soluționate în termen de 60 de zile de la înregistrarea cererii (termen ce poate fi prelungit cu 60 de zile, dacă sunt necesare informații suplimentare, și cu încă 60 de zile cu acordul reclamantului).

Deși modul de formulare al Legii 127/2014 poate da naștere la interpretări diferite, considerăm că această procedură la ANRE nu este o procedură preliminară și obligatorie și, prin urmare, nu afectează dreptul reclamantului de a se adresa direct instanțelor de judecată, fără a urma în prealabil procedura.

3. Posibilitatea proprietății private asupra rețelei de transport a energiei electrice pentru entități certificate ca OTS

Prin excepție de la regula generală conform căreia rețeaua de transport al energiei electrice se află în proprietatea publică a statului, legea prevede că rețelele de transport al energiei electrice dezvoltate de entități care îndeplinesc cerințele de certificare ca OTS sunt în proprietatea privată acestora. Pentru a beneficia de această excepție, hotărârea de a dezvolta rețeaua de transport al energiei electrice trebuie să fie luată după intrarea în vigoare a Legii 127/2014.

4. Noi obligații impuse furnizorilor și OD

Legea 127/2014 impune furnizorilor și OD noi obligații menite să faciliteze o mai bună informare a clienților, cum ar fi:

- obligația OD de a face publice toate costurile privind operarea, menținerea și dezvoltarea rețelei;
- obligația furnizorilor și OD de a înființa puncte de informare regională/locală (subordonate punctului unic de contact), care trebuie să fie ușor accesibile și trebuie să fie situate la o distanță de maxim 50 km de locul de consum al clienților finali. Acest serviciu va fi gratuit;
- obligația furnizorilor și OD de a informa clienții finali cu privire la drepturile legale ale acestora, legea aplicabilă și mecanismele de soluționare a disputelor, prin intermediul facturii (sau al documentelor atașate acesteia) și prin materialele promoționale.

Obligațiile suplimentare impuse furnizorilor sunt următoarele:

- să înștiințeze consumatorul cu privire la intenția sa de a modifica contractul de furnizare și cu privire la dreptul acestuia din urmă de a rezilia unilateral contractul dacă modificările nu sunt acceptate;
- să înștiințeze consumatorii cu privire la orice majorare a tarifelor, în mod direct și în timp util, nu mai târziu de sfârșitul următoarei perioade de facturare;
- să ramburseze clienților casnici (care au ales un sistem de plată anticipată) suma plătită în plus dacă, după regularizare, această sumă depășește 100 RON (aprox. 23¹ EUR);
- să soluționeze orice dispute în termen de 90 de zile printr-o procedură alternativă de soluționare a disputelor transparentă, accesibilă și necostisitoare, care va garanta un sistem de rambursare și/sau compensare. Această procedură va fi elaborată pe baza unei proceduri cadru, care urmează să fie elaborată de ANRE.

5. Clauze obligatorii noi ale contractelor de furnizare

Legea 127/2014 introduce clauze obligatorii noi care vor fi incluse în contractele de furnizare și care privesc, printre altele, următoarele:

- tipul de servicii de mentenanță oferite, dacă este cazul;
- mijloacele prin care se pot obține informații actualizate privind prețurile/tarifele, inclusiv cele pentru mentenanță;
- dacă există dreptul consumatorului de reziliere fără costuri a contractului;
- eventualele compensații și modalitățile de rambursare aplicabilă în cazul în care nu sunt îndeplinite nivelurile de calitate a serviciilor (inclusiv în cazul facturării inexacte și realizate cu întârziere).

Informațiile de mai sus vor fi prevăzute clar în facturi sau pe paginile de internet ale furnizorilor.

Cele mai importante modificări cu impact asupra sectorului gazelor naturale sunt următoarele:

1. Prelungirea termenului de furnizare a gazelor naturale la prețuri reglementate pentru consumul clienților casnici

Legea 127/2014 prelungește termenul de furnizare a gazelor naturale la prețuri reglementate și în baza unor contracte cadru pentru clienții casnici de la 31 decembrie 2018

¹ Conform cursului de schimb oficial anunțat de Banca Națională a României la data prezentului Buletin Legislativ (1 EUR = 4,4136 RON).

la 1 iulie 2021. Până la aceeași dată se prelungește și dreptul ANRE de a stabili o structură de amestec import/intern pentru cantitatea de gaze naturale destinată consumului clienților casnici.

2. Prevederi noi privind licențierea în cazul gazului natural comprimat

Legea 127/2014 introduce noțiunea de gaz natural comprimat („GNC”) și prevede autorizațiile și licențele necesare pentru proiectarea/executarea/operarea instalațiilor de producere/înmagazinare GNC, pentru realizarea instalațiilor GNC și pentru activitățile de furnizare a GNC.

3. Derogare de la obligația de a asigura accesul la rețea în cazul contractelor de tip *take or pay*

Legea 127/2014 prevede dreptul operatorilor din sectorul gazelor naturale de a refuza accesul și racordarea terților la rețea în cazul în care se confruntă cu serioase dificultăți financiare și economice din cauza angajamentelor de plată asumate prin contracte de tip *take or pay*².

Pentru a beneficia de această derogare, operatorul va depune o cerere la ANRE (fie înainte, fie după refuzarea accesului la rețea) și va obține de la aceasta o decizie în acest sens. Nicio astfel de derogare nu poate fi obținută dacă (i) vânzările de gaze naturale nu scad sub nivelul garanțiilor de cerere minimă, (ii) contractul poate fi adaptat sau (iii) operatorul este capabil să găsească piețe de desfacere alternative.

ANRE va depune decizia la Comisia Europeană și va retrage sau modifica decizia în cazul în care Comisia Europeană solicită acest lucru, în termen de 28 de zile de la această solicitare.

4. Eliminarea obligației de a obține un certificat de neconformitate de la un alt operator pentru încetarea distribuției de gaze naturale

Legea 127/2014 prevede posibilitatea ca OD de gaze naturale să sisteze alimentarea cu gaze naturale a instalațiilor de utilizare care pun în pericol siguranța în exploatare sau în cazul în care există pericol de explozie, fără a obține un certificat de neconformitate de la un alt operator autorizat de ANRE. Posibilitatea de a sista furnizarea/transportul de gaze naturale este recunoscută și în cazul instalațiilor de utilizare la care au fost realizate intervenții care pun în pericol siguranța alimentării cu gaze naturale.

5. Noi obligații impuse furnizorilor de gaze naturale

Legea 127/2014 introduce în sarcina furnizorilor de gaze naturale obligații similare celor impuse furnizorilor de energie electrică și detaliate în Secțiunea 4 de mai sus.

Mai mult, clauzele obligatorii ale contractelor de furnizare de energie electrică, prevăzute în Secțiunea 5 de mai sus, sunt aplicabile și contractelor de furnizare a gazelor naturale.

² Contractul de tip *take or pay* este contractul de vânzare-cumpărare care obligă cumpărătorul să plătească o anumită cantitate negociată, chiar în absența preluării acesteia.

Modificări aduse Legii petrolului

1. Limitarea expresă a regimului proprietății publice asupra conductelor de transport al petrolului construite de către titularii de acorduri petroliere

Cea mai importantă modificare adusă Legii petrolului nr. 238/2004, cu modificările și completările ulterioare („Legea Petrolului”) prin Legea nr. 127/2014, are în vedere regimul juridic al investițiilor efectuate de titularul acordului petrolier din surse proprii.

De la data intrării în vigoare a Legii nr. 127/2014, art. 15 alin. (1) din Legea Petrolului va avea următorul conținut:

„Prin derogare de la prevederile pct. 1 subpct. 17 din anexa la Legea nr. 213/1998 privind bunurile proprietate publică, cu modificările și completările ulterioare, investițiile efectuate din surse proprii ale titularului, concretizate în bunuri noi, similare celor prevăzute la art. 14, dar care nu fac parte din sistemul național de transport al petrolului, au regimul juridic de bunuri proprietate privată și se pot conecta la acesta.” (subl.ns.)

Înainte de modificarea de mai sus, art. 15 alin. (1) nu menționa că prevederile sale reprezintă o excepție de la prevederile pct. 1, subpct. 17 din anexa la Legea nr. 213/1998 privind bunurile proprietate publică („Legea privind proprietatea publică”). Acest aspect a generat multiple probleme în practică întrucât de vreme ce Legea Petrolului consacră dreptul de proprietate privată al titularilor de acorduri petroliere asupra bunurilor descrise la art. 15 alin. (1), potrivit Legii privind proprietatea publică „conductele de transport al țiteiului, al produselor petroliere și al gazelor naturale” fac parte din domeniul public al statului, fără a se face vreo distincție cu privire la sursele din care au fost construite respectivele conducte i.e. din fonduri private sau publice.

Urmare a celor de mai sus, de la data intrării în vigoare a modificării aduse prin Legea nr. 127/2014 (i.e. 4 octombrie 2014), este expres reglementat că domeniul public al statului nu include conductele de transport al petrolului construite de către titularii acordurilor petroliere din surse proprii.

În continuarea limitării de mai sus, art. 49 alin. (2) din Legea Petrolului, astfel cum a fost modificat prin Legea nr. 127/2014, prevede acum expres la noua literă b¹) că titularii de acorduri petroliere datorează o anumită cotă procentuală din valoarea veniturilor brute realizate din operațiuni petroliere de transport prin sisteme de transport, altele decât sistemul național de transport al petrolului, precum și din operațiunile petroliere efectuate

prin terminalele petroliere, altele decât cele aflate în proprietatea publică a statului. Cuantumul concret al cotei va fi determinat prin metodologie aprobată prin hotărâre de Guvern.

2. Altele

Alte modificări aduse Legii Petrolului prin Legea nr. 127/2014 au în vedere clarificări terminologice și evitarea paralelismelor legislative.

mihaela.alexandrescu@tuca.ro

cornelia.tabirta@tuca.ro

Editori

În virtutea experienței acumulate de echipa specializată în **Dreptul energiei**, Țuca Zbârcea & Asociații asigură servicii de asistență juridică și consultanță companiilor active în sectorul energiei hidroelectrice, nucleare, termoelectrice, precum și al energiei regenerabile, biomasei etc. Avocații firmei oferă asistență privind o mare varietate de tranzacții, inclusiv fuziuni și achiziții, privatizări, investiții private în companii energetice ori pentru dezvoltarea de proiecte investiționale de anvergură, precum și finanțarea de utilități prin fonduri împrumutate, concesiuni și diverse contracte specifice domeniului. În acest scop, echipa firmei colaborează îndeaproape cu avocații specializați în Drept imobiliar, Drept financiar-bancar, Drept mediului ori Drept societar/comercial.

În domeniul **resurselor naturale**, Țuca Zbârcea & Asociații consiliază cele mai importante companii din industria petrolului și gazelor naturale cu privire la dezvoltarea rețelelor de stații de distribuție carburanți și structurarea activităților de import și transport al produselor petroliere, redactarea unor contracte specifice industriei (contracte privind vânzarea și transportul de produse petroliere, contracte privind cesiunea drepturilor din acordurile petroliere sau prestarea de servicii petroliere, etc.)

Mihaela Alexandrescu
Managing Associate
+4 021 204 88 90
mihaela.alexandrescu@tuca.ro

Cornelia Tăbîrță
Associate
+4 021 204 88 90
cornelia.tabirta@tuca.ro

TUCA ZBARCEA ASOCIATII

Șos. Nicolae Titulescu nr. 4-8
America House, Aripa de Vest, et. 8
Sector 1, 011141, București, România
T + 4 021 204 88 90
F + 4 021 204 88 99
E office@tuca.ro
www.tuca.ro

Acest material informativ are numai un caracter orientativ. Scopul său nu este de a oferi consultanță juridică cu caracter definitiv, care se va solicita conform fiecărei probleme legale în parte. Pentru detalii și clarificări privind oricare dintre subiectele tratate în Buletinul Legislativ, vă rugăm să contactați avocații sus-menționați.